

בְּעוֹלַם הַיְהוּדִי

זכויות נתנות לכל — רק לא ליהודים

הזרה הרומנית מתכוננת למסר בזמן הסתיו הצעת חק למורשון הרר-מני, שלפיה תסודר שאלת המעוטים הלאומיים שברומניה לא מצאה עוד את פתרונת.

אחרי זה, תקרא ועידה של באי כח המעוטים הלאומיים ויחד עם הממשלה יעברו את תכנית החק. אולם היהודים, שאתם אין ממשלת רומניה מתחשבת כעם מעוט לאומי — לא יוזמנו לוועידה זו.

כנסית האנטישמים ברומניה

בהתחלת חודש אוגוסט התהיל כנסית הסתדרות המתלמדים האנטישמים ברומניה.

כבוד לצייר יהודי

פרופיסור מקס ליברמן היהודי, הצייר היותר גדול של גרמניה דהיום, נבחר כעת בפעם החמישית בתור נשיא אקדמית האמנות הגדולה בברלין.

עפ"י החק אסור לאחד להיות פעמים נשיא אקדמיה זו, אבל בהתחשב עם אישיותו של צייר יהודי-גרמני גדול זה נותנת לו וורת גרמניה תמיד מחדש רשיון לכהן למשך עוד שנה בנשיאות האקדמיה הזאת.

המשתתף לכבוד המשלחת הא"י

במשתתף שנעוד בלונדון הכירה

לכבוד משלחת הישוב הא"י, נאם הפרופיסור ויצמן, יו"ר המשתתף הזה, נאום מקיף.

בין יתר דבריו אמר: משלחת הועד הלאומי הצליחה בשליחותה הודות להרכבתה, כי בה אמנם ישנם באי כח נכונים של הישוב העברי בארץ ישראל.

תוצאה ממשית או נצחון מדיני גדול אין אפשר היה להשיג כאן, כי ועדת הממוניות אינה אלא ניוטרלית ואין לה די כח עבור הוצאה לפועל. טעות היא לחשב את חבר הלאומים לבית משפט ערעורים, ואת כל זה הבין הועד הלאומי ופדרד זו גם פעל.

לבסוף אמר הד"ר ויצמן: העם היהודי הנו הילד בלתי השקט ביותר של חבר הלאומים, אבל יחד עם זה הוא גם הילד היותר טוב, ובכדי שהילד יתפתח ויגדל — על חבר הלאומים לעזור לו בהרבה, לא מרצוננו הוא ולא הפצנו כלל לעשות. מחבר הלאומים טריבונה של שני נתנגדים — יהודים וערבים.

למובת הספריה הלאומית

רומא, הספריות של המכללות בפלורניץ ובפרובה שלחו אסף ספרים חשוב בשיל בית הספרים הלאומי בירושלם, הספרים נמסרו לועד האיטלקי „למען בית הספרים הלאומי בירושלם“ שישלחם לא"י.

באו אל פי מחמת שהם כשרים אפילו
למהדרין מן המהדרין בין הגויים...
היה גם גוזו קר ונאומים קרים.

ואולם נחמתנו היחידה היתה רק
זאת:

שני דברים יפים היו שם,
חורשה יפה ומטרוניות יפות...

* *

ואעפ"י שאנו עומדים בתשעה ימי
האבל, אעפ"כ לא ירד מעלי בשבוע
זה הסטוקינג החדש שלי, מתחילה
לכבוד החג-הלאומי של הצרפתים
(כנראה ש"ראר היום" העלה בכונה
את הפרנק הצרפתי בחמשים נהר
דוח, לכבוד יום ה-14 יולי). ואה"כ
לכבוד חגיגת-המים.

ולא עוד אלא שאחב"י הלכו בנע
ריהם ובזקניהם אל תיאטרון "ציון"
והתפקעו ממש מהחזיון "פוטש
ופרלמוטר".

ובשכתי באולם בשעת ההצגה ראיי
תי עולם הפוך: עליונים נעשו תחתיו
נים. כל אלה הבחורים והבחורות שהיו
מהגרים מלמטה למעלה ויורשים את
כסאות הכרטיסים הראשונים, נשארו
במחילה הפעם בשורות האחרונות. וכך
כך למה? — מפני שבעלי התיאטרון
העמידו הפעם סדרנים חדשים, הדבועים
שודדים של עלי-באבא, שעמדו על
המשמר בצדי הדרכים ולא הועילו
לפניהם לא "זכות-אבות" ולא זכות-
בנות ואפילו לא כרטיס-עתונאים של
חול"ל — איש על מחנהו ועל מקומו.

ולבסוף רוצה אני לכשר לתלמידי
החרדים והעורכים תעניתים, שמיד
במוצאי התענית של ט' באב, יצינו
משחקי התיאטרון הא"י את "יושקה
מוזיקנט", ומי שהוא מוכנה באחריות
ואינו חושש שמא "יתפקע" הלילה
מצחוק, ויש לו צרדים חזקים — יכון

את עצמו ואת כרטיסו בעור מועד.

למען השם אל תשכחו!

עזמות

העתונים הבורגנים מת"א ומירושלים
כתוב ממש ההיפך, שמי שעשה את
ה"חכמה" ונעשה ל"נייטיב" ישב ויכבד
בביתו ואל יחלום לשבת במדינתם של
עשרת-השבטים. הן ולא זה שבעתונים,
אי מינייהו עדיף ונכון?

ואמרתי לו לתלמידי החכם המדיני
בהאי לישנא:

כלל זה יהא נקוט בידכם תמיד,
תלמידי, שאצלנו בבית-הלאומי ב"ה אם
יבואו ויאמרו לך: "לאו" — האמן!
בחינת: חברך מית — תאמין! ואם
יבואו ויבשרו לך, למשל, איוו ישועות
ונחמות על ישראל, שנתנו להם את
ארמת הג'יפטליק או ש"נשתגעו" פתאם
ונתנו לנו את חלקנו בבתי-הספר או
בכלדיה — חביבי, אל תאמינו!...
— למען השם, אל תאמינו!

* *

ובכדי לגמד בכי-טוב, אספר לכם
בקצרה ועל רגל אחת ע"א חגיגת המים
היוניות בחורשה הצרפתית
ע"י הכלדיה הערבית בבית-
הלאומי היהודי תחת הממשלה
האנגלית...

ומה אומר לכם, חביבי? — לאחר
שזכינו לשמע את כל הני מילי מעליו-
תא ואת כל הנאומים באנגלית-ערבית
ובאנגלית-בריטית, רשמתי לי בפנקסי
את הדברים האלה: אל תקרא — אמת-
המים הירושלמיים אלא "ברי-
טיש וואטר סופליי", והא ראייה:

פתח הראים כנאום אנגלי, שהיה
כתוב באותיות ערביות (ממש כמו
שמנהיגנו היו כותבים את נאומיהם
העברים באותיות לטיניות...). ודבר
אנגלית במבטא הספרדי והגרזני,
כידוע. הנציב נתקנא בו ודבר אף הוא
אנגלית ובקול חזק ומעורר קצת את
השעמום.

ועפ"י שהקהל היה קטן לא היתה
השמחה גדולה ביותר. מגדנות וממת-
קים לא היו, רק סנדוויטשים, שלא

אלא, שיש אלהים בעולם, שראה
בעניי וקרה גם ונירותי נתגלגלו בדרך
טעות, כנראה, לטבריה והכל כתוב
וחתום בגושפנקא-דמלכותא עם התמונה
שלי, יראה נא ר' עזמות, אחרי שלשה
חדשים וחצי!

— ועכשיו, הוא מסיים ואומר, חור-
שב כבודו כי הכל נגמר? — לא מניה
ולא מקצתיה! עכשיו יש סדרה חדשה
של ויזה מצרית עם כל הטררם
ושבעה מדורי-גיהנם, אלא שזהו פרק
בפני עצמו — ואינשא-ללאה אכתב לך
הכל באריכות כדרך נסיעתי באניה!
שלום!

ועדיין כתאוננים הפועלים שלנו
ב"דבר" שאין נותנים להם להתאזרח,
מפני שאין לירדה בידם להוצאות
— בשעה שיש ב"ה לירות במלון-יוה...

* *

וראו מה בין בני לבן-חמי, וביחוד
מה בין אסתר-מן לאסתר המלכה!
אסתר זו, שירקרת היתה וסו"ס
אינה אלא אשה ויהודיה חלושה, כידוע,
מכיון שהגיעה שעת-חרום לא נפחדה
ולא נרתעה חלילה לאחור. ואמרה:
"כאשר אבדתי אבדתי!". ואסתר-מן,
שהוא גבר דגוברין ו"גבור חיל" במל-
חמה ובמשפטים נגד עירית ת"א, מכיון
שראה שאין דרכם של בעלי-הבתים
סונה ב"שושנים" ושמע את המלה
"בוגדים!" וביחוד בשעה שיש חשש
אולי גם לפרנסה, טיד נסוג-אחור ונטה
לסיטרא-דשמאל...

הלא על כן אמרתי לכם: אסתר-
מן (הגבר) אינו דומה לאסתר-ווייב!
(האשה)...

* *

ואחד מתלמידי ה"פוליטיקנטים",
שהוא מצוי לרב אצל עתונים, נתעורר
עלי בשאלה עצומה בשבוע זה:
— ילמדנו רבנו ר' עזמות! ב"דבר"
נתפרסם תלגרם מלונדון שלאזרחי א"י
אין מניעה להתישב באנגליה, ובשני

ואולם, איך אומרים אצלנו? —
כשהחר אינו רוצה לבוא אל הנביא
הולך הנביא אל ההר. ומכיון שהנירות
נתעקשו ואינם רוצים בשום אופן לבוא
בעצמם החלטתי לנסע ירושלימה.
ביחוד נתעוררה עלי ה"א שתחיה
והתחילה מזרות ודוחקת אותי לנסיעה
משום שהקיץ עובר — כך היא אומרת
— וה"זמן אינו עומד" וברלין תברח
חס-שלום. וגם הפסיד בעצמו יעצני
לנסע ואמר שאמנם טוב, שאני בעצמי
אתיצב לפני ה"פריצים" שם בירושלם
— פסיכולוגיה של פקיד! — ואעשה
זאת "אחת ושתים".

קצור הדברים, עשיתי את רצון אשתי
והפקיד, נשאתי את רגלי על שכמי
ויאללאה — לירושלם!

וכדי שלא להאריך הפעם — סיים
תלמידי מק"ק טבריה — נכנסתי אל
המנהל (לא כ"כ בנקל!) והוא בכבודו
ובעצמו זמן אותי לשבת ולאחר שני-
דע לו כי אני הוא, היהודי של הנירות
מטבריה" גלה לי את הסוד כי המלה
"מהר" אינה מצויה כלל במלון של
משרדי ההתאזרחות. הפקידים, כנראה,
קרעו אותה מתוך הדף... ואגב שלח
אותי חזרה לטבריה שאסע לשם ביהוד
שעה-אחת קדם, כדרך שמשלחים את
חולי הרומטיזם באכספרם לחמי-
טבריה ואמר לי שלא אדאג חלילה
ואי"ה ביום השני הבעל"ט יהיו הנירות
בידי.

* *

ויהי ערב ויהי בקר יום שני ויום
שלישי ושוב יום שני וחמשי והניירות
שלי — שוכבים להם למעצבה בתוך
המשרד הירושלמי. ובינתיים, עפו אלי
מכל צד ובבת אחת חצי תריסר של
מכתבים מידידי בירושלם וקבלתי גם
תליפון מידידתי הצעירה דהתם, וכלם
מבשרים ואומרים שב"ה "הכל מסור-
דר", הניירות כבר נשלחו לפני שבוע-
עיים, שכבר נסעתי אפילו לברלין
והיא לקרלסברד...